

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Transportbyrån, I2

Beslutande
Infrastrukturminister
Christian Wikström

Föredragande
Upphandlare
Anders Nilsson

Justerat
Omedelbart

Nr 53

Kollektivtrafik i tätorten Mariehamn-Jomala samt
regionaltrafik Mariehamn-Järsö 2024–2030
ÅLR 2023/2338

Beslut

Beslut om bemötande, landskapsregeringen beslutar att lämna bemötande till marknadsdomstolen, dnr 256/2023, enligt bilaga I223E35.

Bilaga: Bemötande till Marknadsdomstolen

Nr 54

Kollektivtrafik i tätorten Mariehamn-Jomala samt
regionaltrafik Mariehamn-Järsö 2024–2030
ÅLR 2023/2338

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att avslå det av Viking Line Buss Ab inlämnade yrkandet om upphandlingsrättelse. Upphandlingsbeslut nr 30 från den 7 juni 2023, ÅLR 2023/2338 kvarstår därmed.

I 123 § i lag om offentlig upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (FFS 1398/2016), anges:

”Tillämpning av upphandlingslagens bestämmelser om upphandlingsrättelse. På undanröjande av ett beslut av en upphandlande enhet och på återkallande av något annat avgörande samt på ett nytt avgörande i ett ärende tillämpas bestämmelserna om upphandlingsrättelse i 132–135 § i upphandlingslagen.”

Enligt 132 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (FFS 1397/2016), som genom landskapslag gjorts tillämplig på Åland, kan en upphandlande enhet själv undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt (upphandlingsrättelse), om beslutet grundar

sig på ett fel i tillämpningen av lagen, eller om det har kommit fram någon sådan ny information i frågan som kan påverka beslutet eller förutsättningarna för ingående av upphandlingskontraktet.

Viking Line Buss Ab har sammanfattningsvis anfört att landskapsregeringens beslut att tilldela Axbuss Ab upphandlingskontraktet, grundar sig på fel i upphandlingen eftersom anbudet inte uppfyllde alla ska-krav.

Efter genomgång av samtliga handlingar har landskapsregeringen kommit fram till att tilldelningsbeslutet var korrekt och att förutsättningar inte finns för att undanröja beslutet och avgöra ärendet på nytt. Därför avslås Viking Line Buss Ab:s begäran om upphandlingsrättelse.

Nedan ges landskapsregeringens bedömning av de grunder som Viking Line Buss Ab framfört som skäl för att beslutet ska undanröjas. Bedömningen överensstämmer med vad som framförts i det bemötande som landskapsregeringen lämnat till Marknadsdomstolen med anledning av Viking Line Buss Ab:s besvär över tilldelningsbeslutet.

TILL MARKNADSDOMSTOLEN

Banbyggargvägen 5

00520 Helsingfors

markkinaoikeus@oikeus.fi

Ärende: Bemötande i ärende, diarienummer 256/2023, er begäran 28.6.2023.

Skriftligt bemötande

inlämnas av:

Ålands landskapsregering (nedan "landskapsregeringen")

FO-nummer 0145076-7

PB 1060, 22111 Mariehamn

Ändringssökande:

Viking Line Buss Ab (nedan "VL Buss")

FO-nummer 0651547-8

Storagatan 3, 22100 Mariehamn

Saken:

Besvär över Ålands landskapsregerings beslut 7.6.2032 Nr 30 i ärende ÅLR 2023/2338 - Kollektivtrafik i tätorten Mariehamn-Jomala samt regionaltrafik Mariehamn-Järsö 2024-2030.

Yrkanden:

Ålands landskapsregering yrkar:

1. att ändringssökandens besvär förkastas, och
2. att ändringssökanden åläggs ersätta landskapsregeringens rättegångskostnader i marknadsdomstolen jämte laga dröjsmålsränta räknat en månad från domstolens avgörande. Beloppet specificeras senare.

Bemötande:Bakgrund och tillämplig lagstiftning

Landskapsregeringen har enligt landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster ett ansvar att fastställa omfattningen av och nivån på servicen i den kollektivtrafik för vilken ersättning för allmän trafik utbetalas av landskapet. Grundat i detta ansvar har landskapsregeringen som beställare upphandlat kollektivtrafik för tätorten Mariehamn - Jomala, samt regionaltrafik för linjen Mariehamn - Järsö.

Landskapsregeringen har vid upphandlingen av kollektivtrafiktjänsterna tillämpat lag om offentlig upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (FFS 1398/2016, nedan "försörjningslagen"), som blir tillämplig vid upphandlingar över EU:s tröskelvärde enligt 1 § landskapslag (2017:80) om tillämpning på Åland av rikslagar om offentlig upphandling.

Värdet på upphandlingen har beräknats överstiga EU:s tröskelvärde om 430 000 euro. Upphandlingens totala värde för hela avtalsperioden inklusive värdet för samtliga valfria optionsår och optioner uppskattades till 17 100 000 euro exklusive mervärdeskatt vid tidpunkten för annonseringen. Upphandlingens kontraktperiod är sex (6) år med två förlängningsoptioner om vardera två (2) år, sammanlagt maximalt tio (10) års avtalstid. Upphandlingen skedde genom ett öppet förfarande. Anbuderna skulle lämnas in via e-avrop.com och sista inlämningsdag för anbud var 8.5.2023.

I upphandlingen inkom fyra anbud inom utsatt tid, som alla godkändes. Landskapsregeringen konstaterade vid anbudsöppningstillfället att Axbuss Ab i samarbete med Miro Transport Ab (nedan gemensamt "Axbuss") uppfyllde alla krav och hade det lägsta totalpriset. Landskapsregeringen beslöt därför 7.6.2023 att anta anbudet från Axbuss.

Upphandlingsbeslutet delgavs 8.6.2023 via det elektroniska upphandlingsverktyget e-avrop.com och omfattade dokumenten i bilaga 1-1.3 (se bilaga 1 nedan). Till beslutet har bifogats en rättelse- och besväransvisning. Upphandlingskontraktet har inte undertecknats.

VL Buss inkom 21.6.2023 med besvär i form av upphandlingsrättelse till landskapsregeringen och i form av besvär till Marknadsdomstolen.

Anbudet från Axbuss uppfyller samtliga i anbudsförfrågan ställda krav. I enlighet med punkt 4.5 i upphandlingsföreskriften har anbudet utvärderats från lägsta totalpris. Landskapsregeringen har inte agerat felaktigt. Landskapsregeringen har heller inte genom sitt beslut åsidosatt principerna om likabehandling, icke-diskriminering, transparens eller proportionalitet. Landskapsregeringens beslut är förenligt med lag.

Nedan kommer de av VL Buss anförda grunderna att bemötas punkt för punkt för att visa att besvärerna saknar grund och bör förkastas i sin helhet. För att underlätta läsningen och överskådligheten har landskapsregeringen valt att följa rubriksättning i besvärsskriften även om landskapsregeringen anser att rubrikerna delvis är missvisande.

”Icke uppfyllda ska-krav av vinnande anbudsgivare”

- Tekniska krav på fordonen Bus Nordic (krav 2.13)

Landskapsregeringen har i anbudsbegäran (punkt 2.9) angett att två linjer, förutom passagerartrafik, även omfattar skoltrafik samt att landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning tillämpas vid utförande av skoltrafik. Därefter listas vilka krav som ställs i landskapsförordningen. I anbudsbegäran (punkt 4.2) anges leverantörskrav och tekniska specifikationer. Där anges att de tekniska specifikationerna, som framgår av ska-kraven, kompletteras av bilaga Bus Nordic 2019, vari vissa av de tekniska specifikationerna förklaras.

I ska-kraven (punkt 2.2) anges att anbudsgivaren ska uppfylla landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning när de utför skoltrafik. Därefter anges de krav som ställs i landskapsförordningen.

VL Buss har i sin besvärsskrift angett att det i anbudsförfrågan har framförts ett tekniskt krav om att fordonen enligt ska-kraven (punkt 2.13) ska vara av typ ”Bus Nordic”, vilket innebär att fordonet ska vara godkänd för skoltrafik. VL Buss framför att den vinnande anbudsgivaren endast har en sådan buss och att det därmed inte uppfyller ska-kraven i upphandlingen. VL Buss har i sin besvärsskrift framfört att det krävs två bussar som är godkända för skoltrafik och att de två linjerna de ska trafikera på kräver bussar av klass II enligt Bus Nordic 2019.

I ska-kraven i upphandlingen punkt 2.13 anges ”Bussarnas konstruktion (Bus Nordic). Bussarna ska vara av typen lågentrèbuss eller låggolvsbussar. Undantaget är Järsölinjen där valfri buss kan användas, om bussen som används på Järsölinjen är ett klass III fordon ska bussen vara utrustad med säkerhetsbälten på samtliga sittplatser. Samtliga fordon ska ha sittplatser för minst 30 personer.”

Av kravet i punkt 2.13 framgår att alla bussarna, förutom bussen som trafikerar Järsölinjen, ska vara lågentrèbussar eller låggolvsbussar. En definition av lågentrèbussar och låggolvsbussar finns i anbudsbilagan ”Bus Nordic”, s.8. Enligt punkt 2.9 i anbudsbegäran innehåller nämnda bilaga förklaringar av vissa av de aktuella tekniska specifikationerna. Hänvisningen till ”Bus Nordic” i punkt 2.13 ska inte tolkas som ett tekniskt krav på att fordonen ska vara av typ ”Bus Nordic”, utan utgör en hänvisning till nämnda bilaga såsom källa för ytterligare teknisk specifikation. De tekniska krav på fordonen med anledning av skoltrafik framgår istället av ska-kraven i punkt 2.2, som innehåller en hänvisning till landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning.

Det vinnande anbudet från Axbuss är förenligt med de krav på bussar som har uppställts vid upphandlingen. Anbudet har godkänts på ett korrekt sätt.

- VL Buss påståande gällande saknad dokumentation

VL Buss har i sin besvärsskrift framfört att det i anbudet från Axbuss saknas dokumentation kring rutin för kvalitetssäkring (ska-kraven 1.3) samt intyg över ansvarsförsäkring (ska-kraven 2.17), en redogörelse över anbudsgivarens aktiva miljöarbete (ska-kraven 1.2) och straffregisterutdrag (ska-kraven 3.2 och 3.3).

Vid anbudsöppnandet och utvärderingen av de fyra inkomna anbuden konstaterade landskapsregeringen att samtliga fyra inkomna anbud var godkända och uppfyllde de i anbudsförfrågan ställda kraven. Vid den utvärdering/prisjämförelse som sedan följde konstaterades att Axbuss hade lämnat det lägsta priset och därmed vunnit upphandlingen.

VL Buss har inte hävdad att Axbuss inte uppfyller lämplighetskraven eller att uteslutningsgrunderna skulle föreligga utan enbart att intyg och utredningar saknats.

Enligt 85 § i försörjningslagen fungerar det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet som preliminärt bevis för att anbudsgivaren uppfyller de krav på lämplighet som ställts samt att inga uteslutningsgrunder föreligger. Den upphandlande enheten ska enligt 86 § i försörjningslagen kräva att den valda anbudsgivaren lämnar in aktuella intyg och utredningar *innan ett upphandlingskontrakt ingås*. Den upphandlande enheten kan också när som helst under upphandlingsförfarandet be anbudsgivare lämna in samtliga eller en del av de utredningarna om det behövs för att säkerställa att förfarandet genomförs på ett korrekt sätt.

I anbudsförfrågan (punkt 3.10) anges även följande förtydligande gällande verifikat och intyg:

”Det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet är en försäkran från anbudsgivaren på att inget skäl för uteslutning från offentlig upphandling föreligger samt att kvalifikationskraven för att delta i upphandlingen är uppfyllda. ESPD ska fyllas i av anbudsgivaren och varje respektive underleverantör, vars kapacitet anbudsgivaren förlitar sig på för att uppfylla kvalifikationskraven. Den upphandlande enheten kommer att begära in verifikat och intyg, som bestyrker anbudsgivarens försäkran, enbart av den vinnande anbudsgivaren. Detta kommer att ske före beslutet om tilldelning sker. En anbudsgivare som inte kan leverera intygen till den upphandlande enheten inom utsatt tid kan komma att uteslutas. I samband med ESPD kommer Beställaren även att begära in ett straffregisterutdrag från den vinnande anbudsgivaren.”

Landskapsregeringen konstaterar att de utredningar och intyg som VL Buss anser saknas ur Axbuss och Miro's gemensamma anbud hänför sig till anbudsgivarens

lämplighet och uteslutningsgrunder och kan begäras in när som helst under upphandlingsförfarandet enligt 85 § i försörjningslagen. Uppgifterna kan även begäras efter att tilldelningsbeslutet fattats men före upphandlingskontraktet ingås.

Vad gäller kravet i punkt 1.3 kan konstateras att det i ska-kraven anges:

"1.3 Krav. Anbudsgivaren ska vid avtalstecknandet ha en dokumenterad rutin för kvalitetssäkring. Redovisas på begäran."

Rutinen för kvalitetssäkringen ska alltså finnas vid avtalstecknandet och redovisas på begäran. Lanskapsregeringen har ännu inte tecknat något avtal med den vinnande anbudsgivare.

VL Buss har vidare i sina besvär utpepat att ansvarsförsäkring (krav 2.17) saknas i anbudet från Axbuss.

"2.17 Krav. Entreprenören ska ha lagstadgade försäkringar för fordonen som utför trafikuppdraget samt en tillräckligt omfattande ansvarsförsäkring."

Landskapsregeringen konstaterar att det är frågan om ett krav på tjänsten som anbudsgivaren ska uppfylla under avtalsperioden. Det är inte fråga om ett lämplighetskrav och landskapsregeringen har inte begärt att intyg över tecknade ansvarsförsäkringar ska uppvisas i samband med anbudslämnandet. Landskapsregeringen har rätt att lita på att anbudsgivaren kommer att uppfylla kravet under avtalsperioden och har enligt avtalet möjligheter att vidta åtgärder om försäkringar skulle saknas under avtalsperioden. VL Buss har inte heller hävdats att Axbuss inte uppfyller kravet utan enbart att intyg inte har inlämnats.

"Krav 1.2 Anbudsgivaren ska ha ett aktivt miljöarbete som innehåller miljöpolicy och miljömål. Redogörelse för anbudsgivarens miljöarbete ska lämnas på begäran."

Avseende krav 1.2 anser landskapsregeringen att Axbuss och Miro har lämnat utredning över aktiva miljöarbetet i bilagorna Miljöpolicy daterad 23.5.2023. VL Buss har även bevisligen tagit del av dessa utredningar.

Anbudsgivaren har fått möjlighet att fritt redogöra för sitt miljöarbete. Bilagorna som lämnats in av Axbuss och Miro innehåller både information om miljöpolicy samt miljömål. Landskapsregeringen anser därmed att kravet är uppfyllt och de inlämnade utredningarna är godkända.

Landskapsregeringen konstaterar vidare att avseende kravet på uppvisande av straffregisterutdrag (krav 3.2, 3.3) har det angetts att bevisen kommer att begäras först vid avtalstecknande. Straffregisterutdraget för upphandlingsförfarandet bevaras inte av den upphandlande enheten utan det granskas och returneras eller destrueras.

Det kan således konstateras att samtliga de redogörelser som VL Buss har angett att saknas är sådana som inlämnas antingen före avtalstecknandet eller på begäran av den upphandlande enheten, inte sådana som lämnas i samband med anbudet.

Referens

Landskapsregeringen har i kvalifikationskraven vid upphandlingen (punkt 1.4) angett:

”Anbudsgivaren ska uppge ett (1) referensuppdrag. Referensuppdraget ska avse kollektivtrafik med buss där anbudsgivaren ansvarat för drift och bemanning samt tillhandahållit fordon. Referensuppdraget ska vara utfört under de senaste fem (5) åren, tidigast 2018 eller pågående.”

VL Buss har i sina besvär angett att den upphandlande enheten inte kan tillåta referenser som är äldre än tre år utan att detta särskilt motiveras i anbudsbegäran. Enligt VL Buss ska anbudsförfrågan därför anses olaglig.

Som en inledande kommentar finner landskapsregeringen det märkligt att VL Buss som själv tagit del av anbudsförfrågan och därtill lämnat in ett anbud på basen av anbudsförfrågan inte under tiden för frågor eller svar (punkt 3.3 i anbudsbegäran) har påtalat sin uppfattning om referenserna. Inte heller har VL Buss under upphandlingen begärt någon förklaring till tiden för referenser ifall de ansett skrivningen vara oklar (punkt 3.4 i anbudsbegäran). Synbarligen har VL Buss alltså i vart fall inte under anbudstiden ansett att det funnits oklarheter i frågan eller att anbudsförfrågan skulle ha varit olaglig.

Enligt § 86 samt bilaga E till försörjningslagen kan de utredningar som avser anbudsgivarens lämplighet bestå av en förteckning över de viktigaste leveranser eller tjänster som utförts under högst de tre senaste åren, med angivande av värde, tidpunkt och privata eller offentliga mottagare; om det är nödvändigt för att garantera en tillfredsställande konkurrensnivå kan de upphandlande myndigheterna ange att bevis på relevanta leveranser eller tjänster som utfördes mer än tre år tidigare kommer att beaktas.

Landskapsregeringen konstaterar att det är tillåtet att godkänna referenser äldre än tre år och det krävs inte en skild motivering i upphandlingsdokumentationen avseende detta.

Landskapsregeringen har vid utarbetandet av upphandlingen konstaterat att den litenhet som råder i landskapet kräver att äldre referenser än tre år måste begäras i en upphandling gällande kollektivtrafik. Detta eftersom det annars skulle vara i det närmaste omöjligt för andra lokala entreprenörer, än de som vid upphandlingstillfället har kontraktet, att delta i upphandlingen. Ett dylikt krav skulle vara kraftigt konkurrensbegränsande och nästintill ge de företag som sköter trafiken sedan tidigare en monopolliknande ställning.

I den konkurrensutsättning för tätortstrafiken som gjordes för perioden 2022-2024 ÅLR 2021/3091 inkom enbart ett anbud. Landskapsregeringen anser att konkurrensen på Åland är begränsad avseende kollektivtrafik och har därför valt att tillåta referensuppdrag utförda de senaste 5 åren, tidigast 2018 eller pågående.

Utvärderingsmodell

Landskapsregeringen har i anbudsbegäran (punkt 4.5) tydligt och klart angett följande under rubriken utvärdering av anbud:

”Anbuderna utvärderas på värderingsgrunden lägsta pris. Den anbudsgivare som har lämnat det lägsta totalpriset kommer att antas.

Grunden till att anbuderna utvärderas enligt lägsta pris är att tjänstens kvalitet har säkerställts genom leverantörskraven och de tekniska specifikationerna. Anbudsgivaren är ansvarig för att efterfrågad information anges i anbudet och att samtliga obligatoriska krav är uppfyllda.

I e-Avrop sker en utvärdering som baserar sig på uppskattade årliga mängder som multipliceras med den av anbudsgivaren angivna prisuppgiften. Anbudsgivaren ska enbart fylla i rutorna med prisuppgifter. Samtliga prisuppgifter summeras till en totalsumma. Den anbudsgivare som efter utvärderingen har lägst totalsumma kommer att vinna upphandlingen.”

VL Buss har i sina besvär framfört att om den tekniska specifikationen som krävs i 1.0.1 i utvärderingsmodellen inte ska poängsättas borde den inte framkomma i utvärderingsmodellen.

Krav 1.0.1. ”Anbudsgivaren ska ge ett förslag över de bussar som i anbudsskedet planeras nyttjas i trafiken. Fordonen behöver inte vara tillgängliga förrän vid trafikstart och kan ersättas med andra fordon som uppfyller kraven. Ur specifikationen ska minst följande uppgifter framgå:

Busmodell och tillverkare

Busklass enligt bus nordic

Årsmodell

Driftsmedel och Euroklass om tillämpligt

Passagerarantal (sittplatser, ståplatser, rullstolsplatser)”

Landskapsregeringen konstaterar att utvärderingsmodellen är tydlig och det är lägsta totalpris som utvärderas. Detta har beskrivits både i anbudsbegäran, upphandlingsannonsen samt e-Avrop. Även högst upp i vänstra hörnet på utvärderingsmodellen anges ordet ”Pris” under rubriken ”Utvärdering”. Placeringen av kravet på bilagan i utvärderingsmodellen beror på e-Avrops tekniska lösning. Att kravet på bilaga placeras i utvärderingsmodellen beror på att ifall delade anbud godtas kan obligatoriska bilagor krävas in separat för olika delanbud så att anbudsgivaren inte behöver lämna in bilagor för de delar som det inte ges anbud på.

VL Buss har framfört att Axbuss inte uppgett en årsmodell på de bussar som avses användas i uppdraget. Landskapsregeringen konstaterar att kravet är att anbudsgivaren ska ge ett förslag över de bussar som planeras nyttjas i trafiken men fordonen behöver inte vara tillgängliga förrän vid trafikstart och kan ersättas med andra fordon som uppfyller kraven.

För att kunna få konkurrenskraftiga anbud har Landskapsregeringen vid kravställningen möjliggjort att begagnade fordon kan användas. Inköp från den begagnade marknaden innebär dock att det inte alltid är möjligt att reservera fordon för så långa tidsperioder som anbuden behöver vara i kraft. Därför har landskapsregeringen möjliggjort för anbudsgivarna att byta ut offererade bussar mot andra bussar som uppfyller minimikraven. Avtalsperioden på sammanlagt 10 år inklusive optioner innebär också att anbudsgivarna sannolikt kommer att behöva byta ut bussar under avtalsperioden för att minimikravet på bussarnas ålder ska kunna hållas.

Landskapsregeringen har noterat att uppgift om årsmodell för bussarna saknas i Axbuss anbud. Axbuss har i sitt anbud förbundit sig att uppfylla de krav på bussarna som ställts i upphandlingen och landskapsregeringen har rätt att lita på anbudsgivarna. Det har inte framkommit i anbudet att de av Axbuss offererade bussarna inte uppfyller ställda krav. Även om bussarna skulle ha brister så har landskapsregeringen gett anbudsgivarna en möjlighet att byta ut bussarna. Landskapsregeringen har inte gett några kvalitetspoäng avseende bussarna utan det räcker med att minimikraven på bussarna är uppfyllda. VL Buss har inte heller hävdat att kraven på bussarna inte är uppfyllda utan enbart att uppgiften om årsmodellen saknas i det vinnande budet.

Landskapsregeringen anser även att avsaknaden av årsmodell, med beaktande av ovannämnda resonemang, är en sådan uppgift som anbudsgivarna kan komplettera anbudet med vid behov. VL Buss har i sitt rättelseyrkande hänvisat till marknadsdomstolens avgörande MD:H167/2022 avseende förbud att komplettera uppgifter i inkomna anbud. Landskapsregeringen konstaterar att i det aktuella domstolsavgörandet hade anbudsgivaren diskvalificerats på grund av att en väsentlig bilaga helt och hållet saknades ur anbudet. I detta fall har Axbuss inlämnat en bilaga med all annan efterfrågad information förutom just årsmodellen som planeras nyttjas i trafiken, vilket på sin höjd kan anses vara en ringa brist.

Landskapsregeringen anser att eftersom kravet enbart har varit att ett förslag på bussar ska uppges och det har dessutom tydligt angetts att bussarna kan bytas ut mot andra som uppfyller minimikraven är inte avsaknaden av information om årsmodellen på bussarna av sådan avgörande betydelse för anbudet som helhet att en diskvalificering på den grunden skulle vara proportionerlig.

EU-domstolen har bl.a. i målet C-358/12 *Pascolo* konstaterat att proportionalitetsprincipen innebär att syftet med uppställandet av krav och kriterier och med andra åtgärder ska vara att garantera att det eftersträvade målet

nås, och att det inte är tillåtet att uppställa högre krav eller strängare kriterier än vad som behövs för detta. Axbuss anbud uppfyller det i upphandlingsföreskriften ställda kraven.

Förbudet att ändra anbud väsentligt

VL Buss uppger i sin besvärsskrift en rubrik och text som berör förbudet att ändra anbud väsentligt. Landskapsregeringen som har lång erfarenhet från offentliga upphandlingar känner förstås till att en upphandlande enhet inte får tillåta väsentliga ändringar av anbuden efter anbudstidens utgång. Så har heller inte skett i detta fall och VL Buss påstår inte ens att så skulle ha skett varför rubriken inte berörs desto närmare i detta sammanhang.

Landskapsregeringen har på lagenligt och på i anbudsbegäran angivet sätt efter anbudsöppningstillfället kontaktat Axbuss för att begära in vissa intyg och angivna bilagor.

Landskapsregeringens förfrågan och Axbuss inlämnade uppgifter är varken en komplettering, ändring eller en förbättring av anbudet. Anbudet har varit slutgiltigt och upphandlingskontraktet kommer att genomföras i enlighet med det av Axbuss lämnade anbudet.

Allmänt om komplettering, förtydligande och rättelse av anbud

Noterbart rent allmänt är även att en upphandlande enhet i enlighet med 81 § 10 p. upphandlingslagen får utesluta en anbudsgivare om denne har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter eller försummat att lämna uppgifter som krävs. Det är således inte obligatoriskt att utesluta en anbudsgivare som uppfyller rekvisiten i 81 § 10 p. Ett sådant beslut och bedömning faller under den upphandlande enhetens prövningsrätt.

Enligt 74 § upphandlingslagen ska en anbudsgivare i sitt anbud visa att den vara, tjänst eller byggtreprenad som erbjuds överensstämmer med kraven i anbudsfrågan och de andra upphandlingsdokumenten. Om informationen eller dokumentationen i anbudet är ofullständig eller felaktig eller om vissa dokument eller viss information saknas, får den upphandlande enheten begära att anbudsgivaren lämnar, kompletterar, förtydligar eller färdigställer informationen eller dokumentationen inom en tidsfrist som den upphandlande enheten sätter ut.

Av förarbetena (RP 108/2016 sid. 178-179) framkommer att den upphandlande enheten i och med den nya upphandlingslagstiftningen ges mer omfattande möjligheter att be anbudsgivarna lämna, komplettera, förtydliga eller färdigställa ofullständig eller felaktig information eller dokumentation än tidigare. Bestämmelsen innebär att den upphandlande enheten inte är skyldig att förkasta ett anbud på grund av sådana fel och brister som är av ringa betydelse med avseende på helheten. Det är till exempel tillåtet att be en anbudsgivare rätta ett

formfel i anbudet, såsom avsaknaden av en underskrift eller komplettera en sådan uppgift om anbudets giltighetstid som saknas. Den upphandlande enheten kan även be anbudsgivaren lämna in en bilaga som saknas i anbudet, när det är fråga om en bilaga som inte används vid anbudsjämförelsen och som inte är av väsentlig betydelse men som behövs vid ingående av upphandlingskontraktet.

Axbuss har genom sitt anbud visat att den tjänst som erbjuds överensstämmer med kraven i anbudsförfrågan och de andra upphandlingsdokumenten. I anbudet har, efter att det har lämnats, inga ändringar gjorts. Landskapsregeringen har inte heller begärt preciseringar, rättelser eller kompletteringar som väsentligen påverkar anbudsgivarens ställning. Landskapsregeringen har förfarit i enlighet med gällande lag och inte åsidosatt de upphandlingsrättsliga principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet.

Sammanfattning

Landskapsregeringen har inte förfarit i strid med upphandlingslagstiftningen eller åsidosatt några för upphandlingsförfaranden allmängiltiga principer. Axbuss har i sitt anbud visat att den tjänst som erbjuds överensstämmer med kraven i anbudsförfrågan och de andra upphandlingsdokumenten. Axbuss anbud har vidare vid en jämförelse varit det billigaste och därmed det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Den vinnande anbudsgivaren Axbuss har inte getts möjlighet att förbättra, komplettera eller ändra sitt anbud. Det anbud som landskapsregeringen har antagit överensstämmer oförändrat med de krav som har ställts i upphandlingen.

Med beaktande av allt det ovan nämnda ska besvären till alla delar förkastas såsom ogrundade.

Mariehamn den 24 augusti 2023

Ålands landskapsregering
